

Openingsbalans IFRS 2005

Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. IFRS
3. Veranderingen in waarderingsgrondslagen
4. Balans per 31 december 2004

1 Inleiding

Dit document geeft de invloed aan van IFRS op de verslaggeving van de NWB. Het is geen vervanging voor officiële verslaggeving zoals de jaarrekening en halfjaarbericht. Deze openingsbalans is opgesteld op basis van de IFRS-standaarden zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Dit document is tot stand gekomen na overleg met Ernst & Young maar de bedragen zijn niet door de accountant gecontroleerd. Tenzij anders aangegeven worden de bedragen vermeld in miljoenen euro's.

2 IFRS

De jaarrekening van de NWB over 2004 was de laatste die volgens in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving (Richtlijnen Jaarverslaggeving, RJ) is gepresenteerd. Vanaf 1 januari 2005 moet de NWB, net als alle andere beursgenoteerde ondernemingen met beursgenoteerde schuldbewijzen in de Europese Unie, voor externe verslaggevingdoeleinden de International Financial Reporting Standards (IFRS) hanteren.

De NWB past de International Financial Reporting Standards toe zoals aanvaard door de Europese Unie. In het kader van het proces om IFRS verplicht te stellen voor alle Europese beursgenoteerde ondernemingen heeft de Europese Commissie in december 2004 en februari 2005 alle standaarden bekrachtigd (endorsed) behoudens een tweetal uitzonderingen (carve out) op IAS 39. Op 15 november 2005 heeft de Europese Commissie de nieuwe *fair value option* van de IASB goedgekeurd waarna de voor de NWB belangrijke EU *carve out* op IAS 39 is

weggenomen. Deze *fair value option* staat ondernemingen toe op het moment dat zij een financieel instrument (een financieel actief of passief) aangaan, dit instrument aan te merken als te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de winst- en-verliesrekening, indien aan bepaalde criteria is voldaan. Hierdoor is het toepassen van de ‘natuurlijke’ hedge door de NWB mogelijk geworden.

3 Veranderingen in waarderingsgrondslagen

Vanaf 1 januari 2005 past de NWB de door de EU goedgekeurde IFRS standaarden toe. De NWB heeft gebruik gemaakt van de in IFRS 1 geboden optie om de vergelijkende cijfers niet aan te passen voor IAS 32 en 39. Hierdoor zijn financiële instrumenten in de vergelijkende cijfers over 2004 verwerkt conform de in voorgaande jaren toegepaste grondslagen (RJ). De effecten van de IFRS implementatie zijn hieronder weergegeven onder “Effect van wijzigingen van waarderingsgrondslagen op resultaat en vermogen”. De NWB heeft IFRS met terugwerkende kracht geïmplementeerd met gebruikmaking van een specifieke overgangsbepaling inzake pensioenverplichtingen. Hierbij wordt de actuariële benodigde voorziening voor pensioenverplichtingen en overige personeelsregelingen conform IAS 19 die niet in het resultaat waren verwerkt per 1 januari 2004, ten laste van het eigen vermogen gebracht.

IFRS bevat een aantal keuzes voor het bepalen van de grondslagen voor financiële verslaggeving. De grondslagen zoals de NWB ze toepast, inclusief de keuzes die daarbij zijn gemaakt, zijn beschreven in de paragraaf “Verklaring verschillen RJ en IFRS”.

3.1 Effect wijzigingen waarderingsgrondslagen op het vermogen

Het effect van de implementatie van IFRS op het resultaat en het vermogen kan als volgt worden samengevat:

Eigen vermogen overeenkomstig jaarrekening 2004		1.105
Vrijval FAR	25	
Vrijval AVK	6	
Per saldo waarderingsverschil financiële activa en passiva tegen reële waarde	33	
Toepassing IAS 19 inzake pensioenverplichtingen	(3)	
Vrijval amortisatie overlopende posten agio	(61)	
Per saldo mutatie in eigen vermogen		--
Eigen vermogen IFRS openingsbalans		1.105

3.2 Effect wijzigingen waarderingsgrondslagen op het resultaat

Volgens de voorschriften in IFRS 1 (First-time adoption of International Financial Reporting Standards) bestaat een aantal uitzonderingen voor wat betreft retrospectieve toepassing van IAS 32, 39 en 19.

Inzake IAS 32 en 39 (Financiële instrumenten) is in IFRS 1 bepaald dat retrospectieve toepassing bij de overgang op IFRS niet is vereist. De NWB heeft ervoor gekozen deze standaarden met ingang van 1 januari 2005 toe te passen en de resultaten over het voorafgaande boekjaar niet te herzien op dezelfde grondslagen.

Wat betreft IAS 19 heeft de NWB ervoor gekozen alle actuariële verschillen op 1 januari 2005 te bepalen en ten laste van het eigen vermogen te brengen. De hiermee samenhangende resultaten voor het boekjaar 2004 zijn niet retrospectief aangepast volgens dezelfde grondslagen.

Als gevolg van de door de NWB gemaakte keuzes is het resultaat over 2004 niet gewijzigd ten opzichte van de grondslagen zoals deze zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening over dat verslagjaar.

3.3 Verklaring verschillen RJ en IFRS

De verklaring van de verschillen tussen de waarderingsgrondslagen zoals toegepast in de jaarrekening 2004 (RJ) en IFRS (zoals toegepast vanaf 2005) wordt hieronder weergegeven in de volgende paragrafen.

3.3.1 Verschillen als gevolg van de implementatie van IAS 32, 39

3.3.1.1 FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE MET VERWERKING VAN WAARDEVERANDERINGEN VIA DE WINST-EN-VERLIESREKENING

Onder IFRS wordt een deel van de uitzettingen bij bankiers, kredieten en rentedragende waardepapieren gewaardeerd tegen reële waarde. Deze portefeuille is onder IFRS aangemerkt als financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening. Onder RJ werden deze instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs verantwoord. Gerealiseerde resultaten werden geamortiseerd over de resterende looptijd. De waardemutatie per peildatum 1 januari 2005 is in het eigen vermogen verantwoord.

3.3.1.2 DERIVATEN

Onder IFRS worden alle derivaten gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief de derivaten die besloten zijn in andere contracten. Onder RJ werden derivaten, aangehouden ter dekking van

eigen posities, gewaardeerd conform het afgedekte instrument, hetgeen meestal waardering tegen kostprijs inhield.

3.3.1.3 AGIO / DISAGIO KREDIETEN EN TOEVERTROUWDE MIDDELEN

Onder RJ werden kredieten en toevertrouwde middelen bij aanvang gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij agio / disagio werd toegerekend aan de resterende looptijd. Onder IFRS is deze methode voor kredieten en toevertrouwde middelen niet gewijzigd. Op het moment dat de desbetreffende post niet meer in de balans wordt opgenomen wordt onder IFRS het resterende saldo aan agio en disagio ineens in het resultaat verantwoord.

3.3.1.4 ALGEMENE VOORZIENING KREDIETRISICO'S / FAR

Onder IFRS wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren voor leningen gebaseerd op een striktere methodologie. Verder zijn onder IFRS geen algemene voorzieningen voor dubieuze debiteuren toegestaan. De voorzieningen zijn per peildatum 1 januari 2005 aan het eigen vermogen toegevoegd.

3.3.1.5 FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE MET VERWERKING VAN WAARDEVERANDERINGEN VIA DE WINST-EN-VERLIESREKENING

Onder IFRS wordt een deel van de toevertrouwde middelen en schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde. Deze portefeuille is onder IFRS aangemerkt als financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening. Onder RJ werden deze instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs verantwoord. Gerealiseerde resultaten werden geamortiseerd over de resterende looptijd. De waardemutatie per peildatum 1 januari 2005 is in het eigen vermogen verantwoord.

3.3.2 Overige verschillen

PERSONEELSBELONINGEN

De waarderingsgrondslagen voor pensioenen en overige personeelsvoorzieningen wijken af tussen IFRS en RJ. De richtlijn IAS 19 eist dat rekening wordt gehouden met alle toekomstige salarisverhogingen bij het bepalen van de voorziening voor pensioenverplichtingen (projected unit credit methode). Onder RJ werd de voorziening bepaald op basis van de huidige loonsommen. Bij de overgang op IFRS zijn de benodigde voorzieningen gevormd ten laste van het eigen vermogen.

3.4 Belangrijkste verschillen tussen de grondslagen onder Nederlandse verslaggevingregels en de grondslagen onder IFRS

Grondslagen Nederlandse Verslaggevingregels	Grondslagen onder IFRS
Waardering Voor zover niet anders vermeld worden posten in de balans gewaardeerd tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.	Waardering Bij het ontstaan van financiële activa worden deze geclassificeerd als leningen en vorderingen, beschikbaar voor verkoop of handelsportefeuille. De leningen en vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De financiële activa beschikbaar voor verkoop of handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. Bij het ontstaan van financiële passiva worden deze geclassificeerd als handelsportefeuille of niet-handelsportefeuille. De financiële passiva als niet-handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De financiële passiva als handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde.
Derivaten Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde. Mutaties in de reële waarde worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Derivaten aangehouden ter dekking van eigen posities worden echter verantwoord overeenkomstig de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die gelden voor de afgedekte post.	Derivaten Derivaten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde op het moment van het aangaan van het contract. Na eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd tegen reële waarde. Derivaten met een positieve marktwaarde worden als activa gepresenteerd, derivaten met een negatieve marktwaarde als passiva. Veranderingen in de reële waarde van deze derivaten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Grondslagen Nederlandse Verslaggevingregels	Grondslagen onder IFRS
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening Niet van toepassing	Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening De financiële activa die zijn aangemerkt als aangehouden voor handelsdoeleinden worden opgenomen in de categorie “Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening”. Financiële activa worden aangemerkt als aangehouden voor handelsdoeleinden indien zij deel uitmaken van de natuurlijke hedge in de portefeuille van NWB. De in deze post opgenomen leningen worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde. De hierbij ontstane winsten en verliezen op investeringen aangehouden voor handelsdoeleinden worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.
Financiële passiva tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening Niet van toepassing	Financiële passiva tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening De financiële passiva die zijn aangemerkt als aangehouden voor handelsdoeleinden worden opgenomen in de categorie “Financiële passiva tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening”. Financiële passiva worden aangemerkt als aangehouden voor handelsdoeleinden indien zij deel uitmaken van de natuurlijke hedge in de portefeuille van NWB. De in deze post opgenomen leningen worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde. De hierbij ontstane winsten en verliezen op financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Grondslagen Nederlandse Verslaggevingregels	Grondslagen onder IFRS
Personeelsverplichtingen pensioenverplichtingen	- Personeelsverplichtingen - pensioenverplichtingen NWB is met haar medewerkers een pensioenregeling overeengekomen op basis van vaste toezeggingen ('defined benefit plans'). De regeling wordt gefinancierd door premies aan een verzekeringsmaatschappij op basis van periodieke actuariële berekeningen. Een 'defined benefit plan' is een regeling waarbij de uitkering aan de gepensioneerde werknemer vastgelegd wordt, rekeninghoudend met factoren zoals leeftijd, dienstjaren, en salaris. De voorziening voor 'defined benefit plans' is de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum verminderd met de reële waarde van de beleggingen, aangepast voor niet-verantwoorde resultaten en kosten met betrekking tot verstreken dienstjaren. De pensioenverplichtingen worden jaarlijks berekend door een externe actuaris in overeenstemming met de 'projected unit credit method'. De pensioenverplichting wordt berekend met gebruik van het verwachte rendement op beleggingen. Actuariële winsten en verliezen worden opgenomen als baten of lasten indien de netto cumulatieve niet-verantwoorde actuariële winsten en verliezen voor elke afzonderlijke regeling aan het einde van het vorige boekjaar meer bedragen dan 10% van de toegezegd-pensioenverplichting of de hogere reële waarde van de fondsbeleggingen per die datum. Deze winsten of verliezen worden toegerekend aan het verwachte gemiddelde resterende arbeidsduur van de werknemers die aan de regelingen deelnemen.
Belastingen	Belastingen Winstbelastingen worden gelijktijdig met de winst als last verantwoord. Latente belastingvorderingen en latente belastingverplichtingen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

4 Balans per 31 december 2004

(vóór voorgestelde winstverdeling, in miljoenen euro's)

	IFRS	RJ
ACTIVA		
Kasmiddelen ⁽¹⁾	7	7
Kredieten en vorderingen bankiers ⁽¹⁾	411	520
Kredieten en vorderingen publieke sector ⁽¹⁾	8231	24347
Rentedragende waardepapieren ⁽¹⁾	-	2106
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening ⁽²⁾	20201	-
Aandelen ⁽³⁾	12	12
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	5	5
Derivaten ⁽²⁾	1428	-
Overige activa	192	192
Overlopende activa	245	787
Totaal activa	30732	27976
PASSIVA		
Bankiers ⁽¹⁾	383	453
Toevertrouwde middelen ⁽¹⁾	935	1548
Uitgegeven schuldbewijzen ⁽¹⁾	6248	22204
Financiële passiva tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening ⁽²⁾	17249	-
Derivaten ⁽²⁾	4209	-
Overige schulden	203	200
Overlopende passiva	400	2441
	29627	26846
Fonds voor algemene bankrisico's	-	25
Gestort kapitaal	7	7
Herwaarderingsreserve	11	11
Algemene reserve	984	984
Onverdeelde winst verslagjaar	103	103
Eigen vermogen	1105	1105
Totaal passiva	30732	27976

(1) gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (originated)

(2) gewaardeerd tegen reële waarde, waarde mutaties in de verlies en winst (designated)

(3) gewaardeerd tegen reële waarde, waarde mutaties in eigen vermogen (available for sale)